

ДОКУМЕНТАРНИ АКРЕДИТИВ

Сажетак: У раду се говори о документарном акредитиву и његовој улози у међународној трговини. Појавом међународне трговине и све већој удаљености налогодавца (купца или увозника) и корисника акредитива (продавца или извозника), долази се до потребе заштите како једне, тако и друге стране у пословању. Најчешће учеснике чине три основна члана, купац, продавац и акредитивна банка, а по потреби и четврти члан, а то је коресподентна банка. Правни односи у акредитиву су регулисани Законом о Облигационим односима. Иновативни инструменти у међународном пословању доводе до употребе електронског документарног акредитива.

Кључне речи: банкарско пословање, акредитив, међународна трговина, иновативни инструменти међународног плаћања

Увод

Банкарски послови припадају групи послова правног промета и због тога се и на банкарске послове примењују општа начела и принципи, која су заједничка за све послове правног промета. Банкарски послови се деле на активне (где је банка у улози повериоца), пасивне (банка је у улози дужника) и неутралне (банка пружа одређене услуге). Банкарски послови су основни правни облици регулисања новчане циркулације у јединственом новчаном систему, као и у оквирима јединствено кредитно-монетарне политике наше земље.¹

Сви банкарски послови имају одређене специфичности, а то је да се састављају по унапред припремљеним и састављеним типским и стандардним уговорима или по општим правилима пословања банкарске организације, то значи закључивање послова адхезионим путем. Једна од уговорних страна је увек банкарска организација и уговори су валидни само ако су састављени у писменом облику. Банкарски пословни су правни пословни који се закључују између банкарски организација у вези са правним прометом новца и обављањем привредних услуга са новцем.

---

* jovana_mastilovic@yahoo.com

¹ Царић, С., et. al., (2011). Привредно право, Нови Сад, Привредна академија, стр. 261.

Акредитив припада групи неутралних банкарских послова, што значи да је банка само посредних у обављању послова између њених клијената како би им исти олакшала, а она за обављање свог посла има право на провизију. Документарни акредитив представља најзначајнији облик у међународном пословању, али добија и све већи значај у домаћем платном промету. У домаћем платном промету је уређен Законом о Облигационим односима, док на међународном плану примењују се Једнообразна правила и обичаји за документарне акредитиве које је утврдила Међународна трговинска комора у Паризу, први пут 1933. године.² Увођењем све веће употребе интернета и нових технологија у међународно пословање долази и до употребе електронског документарног акредитива. Његовом употребом скраћује се време реализације посла, смањују се трошкови и повећава се промет у међународном пословању.

Појам документарног акредитива

Од постојања међународног пословања и трговине, постоје ризици које сноси и купац и продавац. Најсигурнији систем трговине је био “лицем у лице” када је постојала истовремена размена новца и робе. Међутим како долази до ширења трговине на тржишта различитих држава, па и континената долази до све већег ризика у пословању. Како би међународна трговина протекла успешно на задовољство обе стране неопходно је да постоје одређена средства обезбеђења.

Средства обезбеђења представљају правна средства помоћу којих се обезбеђује испуњење одређених обавеза. Документарни акредитив представља како инструмент плаћања тако и обезбеђење потраживања и спаде у неутралне банкарске послове.

Банкарски послови су основни правни облици регулисања новчане циркулације у јединственом новчаном систему, као и у оквирима јединствене кредитно-монетарне политике Републике Србије.³ Значајно за ово пословање у којима је увек један субјект банка, да су сви послови у писменој форми и да сви послови имају везе са правним прометом новца и обављањем привредних услуга са новцем.

Термин акредитив потиче од латинске речи „*accreditivum*” и означава пуномоћје, што значи да у акредитивном послу банка врши плаћање за рачун налогодавца.⁴ Први пут је употребљен под називом „путничко кредитно писмо” које су издавале банке у западном свету са циљем да својим клијентима омогуће подизање новчаних средстава код иностраних банака.⁵ Оно буквално ствара обавезу акредитивној банци да исплати уговорену суму новца која при-

---

² Бејатовић, М. (2008). Банкарско право и хартије од вредности, Нови Сад, Привредна академија, стр. 122.

³ Царић С., *op. cit.* стр. 261.

⁴ Јанковец, И., (1999). Привредно право, Београд, стр. 592.

⁵ Делимеђац, М., (2014). Документарни акредитив и електронско банкарство, Економски изазови (5), година 3, стр. 66-78.

пада кориснику акредитива. Најчешћа употреба је када су купац и продавац у различитим земљама или на већим удаљеностима те је неопходно да постоји гаранција за извршење тог посла.

Дефиниција акредитива према члану 1072. Закона о облигационим односима, који говори о обавези акредитивне банке и форми акредитива, она каже да прихватањем захтева налогодавца за отварање акредитива, акредитивна банка се обавезује да ће кориснику акредитива исплатити одређену новчану суму, ако до одређеног времена буду испуњени услови наведени у налогу за отварање акредитива.⁶

Документарни акредитив је уговор, којим се банка, издавалац акредитива, обавезује да кориснику акредитива исплати износ из акредитива, да преузме обавезу за одложено плаћање и плати на дан доспећа, уколико корисник у уговорено време изврши презентацију уредних акредитивних докумената.⁷

У правној теорији акредитив се дефинише као скуп правних односа у којима банка по налогу свог комитента и у складу са његовим инструкцијама, врши плаћање кориснику, без икаквих услова или ако корисник испуни одређене услове.⁸

Иако акредитиву предходи постојање купопродајног уговора и издавање налога за његово отварање од стране баничног клијента, који је уствари купац у предходном уговору, треба нагласити да је акредитив потпуно самосталан и независан правни посао.⁹

Субјекти и правни односи код акредитива

Основне карактеристике документарног акредитива су самосталност и независност, из таквог става произилази да су сви учесници у документарном акредитиву правно независни и самостални. Учесници у документарном акредитиву су налогодавац, акредитивна банка која отвара акредитив, корисник акредитива, а у неким случајевима уколико је потребно ту је и четврти учесник коресподентна банка која се налази у месту корисника акредитива. Правне односе делимо на унутрашње и спољашње у односу на то који од субјеката учествују у том односу.

Први однос је између налогодавца и корисника акредитива. Овај правни однос настаје из пружања услуга или продаје робе и представља основни правни посао. У пракси се најчешће говори о уговору у међународној трговини и он је разлог за отварање документарног акредитива. У правном односу између

⁶ Козар, В., Алексић, Н., (2015). Акредитив као услужни банкарски посао и обезбеђење потраживања, Мићовић, М., Услуге и заштита корисника - Зборник радова, Крагујевац, Правни факултет универзитета у Крагујевцу, стр. 267-296.

⁷ Дукић Мијатовић, М., (2016). Привредне функције документарног акредитива, (уредник) Мићовић, М., Услуге и услужна правила - Зборник радова, Крагујевац, Правни факултет универзитета у Крагујевцу, стр. 256-268.

⁸ Мићовић, М., (2010). Привредно право, Крагујевац, стр. 512.

⁹ Царић С., *op. cit.* стр. 277.

налогодавца и корисника акредитива се једна страна обавезује да ће извршити плаћање за послату робу и отворити акредитив у корист друге стране.

Други правни однос је између налогодавца и акредитивне банке. Овај правни однос спада у прву групу унутрашњих правних послова. Лица која учествују у овом правном односу јесу налогодавац или купац који је по основу предходног уговора склопио посао са продавцем или извозником. По основу уговора, он има обавезу плаћања за робу или услуге према кориснику акредитива. Подноси захтев за отварање акредитива код банке, са свом неопходном документацијом и попуњавањем налога који добија од стране банке. Друго лице је увек банка, осим у посебним случајевима који су ретки из разлога што је Законом о облигационим односима јасно одређено да акредитиве могу да отварају само банке. Лице које отвара акредитив, било да је правно или физичко лице на тај начин постаје клијент банке и неопходно је да обезбеди покриће, било из личних средстава или узимањем кредита код банке, за испуњење посла које је предвиђено акредитивом.

Трећи правни однос је између банака, са једне стране акредитивна, а са друге стране коресподентна банка. Након отварања акредитива, банка има обавезу да корисника акредитива обавести о отварању истог и да му исплати уговорни износ. Најчешће то ради посредством друге банке која се налази у држави корисника акредитива, уколико је реч о међународном документарном акредитиву. Банке закључују посебне споразуме са одређеним банкама у земљама у којима треба да изврше налоге. Споразумом о међусобној сарадњи у извршењу налога за плаћање успоставља се између банака пословни коресподентски однос, а таква банка добију улогу коресподентне банке.¹⁰ Уколико у уговором између налогодавца и корисника акредитива није дефинисано која банка ће имати улогу коресподентне банке, акредитивна банка може у договору са корисником акредитива или сама да донесе одлуку преко које банке ће се реализовати акредитивни посао.

Четврти правни однос је између банке и корисника акредитива. Ово је уједно и завршни корак у акредитивном пословању, где једна страна односно банка има обавезу да исплати корисника акредитива, а он има право потраживања новчаних средстава из уговора. Корак који предходи исплате новчаних средстава јесте предаја документације од стране корисника акредитива којом се доказује да су уговорне обавезе са његове стране испуњене. Након извршеног посла и исплате акредитивног износа од стране банке према кориснику акредитива, банка је дужна да свом налогодавцу врати документацију коју је примила.

Банка се ослобађа обавезе плаћања акредитивног износа ако је због више силе (санкција Савета безбедности OUN) дошло до прекида њеног пословања и ликвидности. Рок застарелости за остваривање потраживања корисника акредитива према акредитивној банци износи три године.¹¹

---

¹⁰ Лаушевић, Љ., (2015). Спољнотрговинско пословање и инструменти плаћања, Ваљево, стр. 74.

¹¹ Бејатовић, М. *op. cit.* стр. 127.

Начела међународног документарног акредитива

Акредитив је самостални правни посао, као такав он је само обезбеђење потраживања за успешно обављање одређеног посла. Како би се направио уговор о акредитиву мора да постоји посао који предходи њему. Основни посао је купопродајни уговор који се склапа између налогодавца (купца или увозника) и корисника акредитива (продавца или извозника) и акредитив нема утицај на обављање тог посла, исто као што је отварање акредитива засебан уговорни посао који је сачињен између корисника акредитива и акредитивне банке.

Анализом Једнообразних правила јасно се може утврдити неколико основних начела на којима се заснивају односи између субјеката у послу међународног документарног акредитива: Начело самосталности (независности) документарног акредитива у односу на основни посао, Начело самосталности и независности односа између учесника у документарном акредитиву, Начело пословања документима, а не робом.¹²

Начело самосталности (независности) документарног акредитива у односу на основни посао. Ово начело значи да је акредитив засебан и самосталан уговорни посао у односу на посао који му предходи и због којег је он отворен, о чему говори и Члан 1074 Закона о облигационим односима. Уговор који је сачињен између налогодавца и корисника акредитива, не обавезује банку за испуњење обавеза које стоје у уговору о акредитиву. Сматра се да између уговора о акредитиву и уговора о купопродаји или пружању услуга, постоји само узрочна веза, уколико у основном уговору постоји посебна одредба која ће предвидети плаћање путем акредитива.

Начело самосталности и независности односа између учесника. Како је акредитив сложен правни посао, сваки члан акредитива је самосталан учесник и нема утицаја на остале учеснике у акредитиву. Према Члану 6. Једнообразних правила је утврђено да корисник не може ни у ком случају користити за себе уговорне односе који постоје између банака или између налогодавца и акредитивне банке.¹³ Сваки однос између учесника је засебан и комплексан правни однос, без утицаја на њега.

Начело пословања документима, а не робом. Банка своје дужности обавља искључиво кроз документацију, а не испитивањем робе која је предмет купопродајног уговора између продавца и купца. Банка захтева да се сва потребна документација достави у прописаном року како би могла детаљно да изврши анализу и контролу исте, и само на основу тога врши даље пословање. Сви детаљи у вези робе као што је квалитет, квантитет, врста робе или услуга, банка није у обавези да проверава.

Врсте документарног акредитива

У банкарској теорији и пракси појављује се више различитих подела акредитива. Подела акредитива се с временом, од његовог настанка, мењала

¹² Лаушевић, Љ., *op. cit.* стр. 110.

¹³ *Ibid.*

под утицајем употребе акредитива, промена у привредним односима, промена у банкарским односима, као и у Закону о облигационим односима. Неки од врста акредитива имају различита значења у односу на неке раније периоде. Различите су поделе према којима се врши подела акредитива, а неке од најважнијих врста су: ностро и лоро, опозиви и неопозиви, потврђени (конфирмирани) и непотврђени, акредитиви домицилирани у земљи и иностранству, обични и револвинг, покривени и непокривени, акредитиви плативи по виђењу и термински, специјалне врсте акредитива...¹⁴

Ностро и лоро акредитиви. Ова подела акредитива настаје према томе где се налази седисте купца, односно налогодавца. Ностро у они акредитиви који су отворени у корист иностраног извозника и њих отварају домаћи увозници. Лоро су они акредитиви који су отворени у корист домаћег извозника и отварају ин инострани увозници. Ова подела има већи економски, него правни значај, јер се већ при склапању основног купопродајног уговора зна да је налогодавац инострано правно или физичко лице што банкама отежава сигурност и проверу бонитета приликом отварања акредитива.

Потврђени (конфирмирани) и непотврђени. Ризик наплате акредитивног износа сведен је на минимум у овој подели акредитива, јер постоји учествовање две банке. Правно уређење ове поделе акредитива у међународном пословању налази се у Једнообразним правилима и обичајима за документарне акредитиве, а у домаћем пословању Законом о облигационим односима. Потврђени акредитив је онај где конфирмирајућа банка, поред кредитивне банке, преузима додатну обавезу да ће извршити плаћање кориснику акредитива. Овај акредитив има дупло обезбеђење, јер је обезбеђење дато од стране две различите банке. Често је друга банка, домаћа банка за корисника акредитива, па је он сигурнији, јер познаје бонитет те банке. Код непотврђених акредитива, акредитивна банка је једини дужник према кориснику акредитива и он се налази се у правном односу само са акредитивном банком. У овом случају кореспондентна банка (уколико постоји) не преузима никакве обавезе око исплате акредитива према кориснику.

Преносив и непреносив. Акредитиви су увек непреносиви уколико другачије није назначено. Уколико је акредитив преносив, значи да први корисник акредитива има могућност да акредитив пренесе делимично или у потпуности на једног или више других корисника. Преносиви акредитиви су регулисани Једнообразним правилима у међународном пословању и Законом о облигационим односима у домаћем пословању. За ову поделу акредитива неопходно је познавати и економску сврху акредитива. Главну улогу у овом пословању има први корисник акредитива, који је у предходном купопродајном уговору посредник у пословању између продавца, извозника и крајњег корисника неког производа. Преко посредника се врши пословање када се продавац и крајњи корисник не познају и када продавац сматра ризичним да улази у нови пословни однос са неким кога непознаје или када не жели да продаје мале количине производа које су потребне крајњем кориснику. Правни односи који се успос-

---

¹⁴ Лаушевић, Љ., *op. cit.* стр. 112.

тављају код преносивог акредитива су између налогодавца и акредитивне банке, акредитивне банке и првог корисника и акредитивне банке и другог корисника.

Покривени и непокривени. Подела на покривене и непокривене акредитиве зависи од тога да ли постоји покриће од стране налогодавца у тренутку отварања акредитива или је то учињено након извесног временског периода. Покривени акредитив према критеријуму односа банке и налогодавца значи да је пре отварања акредитива, налогодавац положио средства као меру обезбеђења. Уколико налогодавац пре или за време отварања акредитива не уплати средства обезбеђења, како би банка била сигурна, она може и да раскине уговор о отварању акредитива. Непокривени акредитив је врста акредитива која се уговорно склапа углавном код оних налогодаваца који већ имају отворене рачуне код акредитивне банке, где банка упозната са бонитетом налогодавца и са њим има већ успешну пословну сарадњу. У овом случају налогодавац није обавезан да пре или у моменту отвара акредитива уплати одређени новчани износ, него то може урадити касније у неком уговореном временском року, који је дала акредитивна банка. Један од начина на који може да се обезбеди банка јесте да налогодавац пристане на неки други инструмент обезбеђења наплате, као што је хипотека, залога покретним стварима или нека хартија од вредности. Код отварања непокривеног акредитива банка има право на већу провизију због постојања већег ризика у односу на покривени акредитив.

Standby акредитиви. Значење речи *Standby* са енглеског језика се преводи као, бити у приправности. Из овог произилази да би буквално значење ове врсте акредитива било акредитив који ће бити употребљен само ако буде било потребно. *Standby* акредитив вуче корене из пракси банака САД-а, након економске кризе из 1929.године па све до 1999.године нису имале овлашћење ни права да издају банкарске гаранције. Амерички закон је забрањивао банкама да издају гаранције плативе “на позив”. Из тог разлога америчке банке су биле неконкурентне и клијенти су били у неповољном положају, тада банке у међународним банкарским пословима почињу да отварају посебну врсту акредитива, чија је примарна функција била обезбеђење плаћања, а само плаћање је била секундарна функција.¹⁵ Ова врста акредитива представља посебан инструмент обезбеђења плаћања, и њиме се банка обавезује да ће извршити плаћање у корист корисника акредитива уколико то дужник из основног купопродајног уговора, не учини. Банка је дужна да изврши обавезу према кориснику акредитива, али је неопходно да он донесе документацију у којој се доказује да његова потраживања нису измирена. Банка неће активирати акредитив уколико корисник акредитива наплати своја потраживања од стране налогодавца.

Увођење електронског акредитива

Убрзани развој технологије којим је обележен крај прошлог века и постављен основ уласка у нови, условио је огромне промене у начину пословања у

¹⁵ Анђелковић, Ц., Вуковић, Д., (2004). Инструменти обезбеђења и инструменти плаћања у међународном промету-спољна трговина и банке, Београд, Институт за пословна истраживања МБА, стр. 141.

свим областима привреде, па су се промене вођења пословних активности одразиле и на сферу трговине. Експанзију технолошких иновација пратиле су и поставке нових стратегија пословања како би се оно прилагодило новом времену и другачијим начинима продаје производа и услуга.

Нови концепти пословања донели су и сложенију и обимнију комуникацију на релацији продавца и купца у којој постоји већи проток свих релевантних информација значајних како за једну, тако и за другу страну. Трговинска делатност, захваћена технолошким и друштвеним прогресом, постаје све сложенија уз мноштво активности, те је неопходно заштитити као једну тако и другу страну.

Електронско пословање подразумева тржиште без икаквих физичких и временских ограничења. Применом технологија електронског пословања омогућава се превазилажење географских, временских, културолошких као и националних баријера док су технички стандарди Интернета, на којима се заснива ова врста пословања, универзални стандарди, заједнички за све нације и све државне заједнице на планети.

Основ електронског пословања представља електронска размена података. Захваљујући савременим системима електронског комуницирања омогућено је коришћење свих погодности брзог кретања података и информација. EDI технологија је настала као покушај решавања проблема папирне документације у трговинској делатности што је посебно изражено у спољнотрговинској делатности где су у процес трговине укључени добавачи, извозници, увозници, транспортна предузећа, шпедитери, царина, банке, осигуравајућа друштва као и други учесници пословног процеса. EDI технологија смањује време потребно за слање информација, остварује значајне уштеде у трошковима пословања и омогућава учесницима у међународном пословању да буду конкурентнији на тржишту.

Развој електронизације прате и иновативни инструменти у међународним токовима плаћања, па тако није био ни изостављен међународни документарни акредитив. С тим да је документарни акредитив начин плаћања на основу приказаних докумената у клаузули спољнотрговинског уговора, развојем електронских технологија иницирано је Међународној трговинској комори, са седиштем у Паризу, да прилагоди постојећа Једнообразна правила и обичаје новој технологији комуницирања.¹⁶ Као одговор на захтев омогућавања подношења документације електронским путем, МТК је основала Радну групу која се стастојала од стручњака за УСП, електронску трговину, правне послове и са њима повезане индустријске гране како би припремили одговарајућа правила.¹⁷ Електронски акредитив се дефинише као посао који се у потпуности извршава помоћу електронске технологије, у складу са правилима за електронску презентацију (eUCP) и неопходно је да су сви учесници у електронском акредитиву повезани на исту и сигурну онлајн платформу.

Употреба електронског документарног акредитива има низ предности у односу класични документарни акредитив, утиче повољније и ефикасније на

---

¹⁶ Лаушевић, Љ., *op. cit.* стр. 178.

¹⁷ *Ibid*, стр. 179.

међународни ток пословања. Електронски документарни акредитив убрзава ток пословања у међународној трговини. Раније се чекао на дужи временски период да се сакупи сва потребна документација након испоруке робе и да стигне до акредитивне или конфирмирајуће банке посебно када је документацију било потребно слати поморским или авионским саобраћајем, сада се употребом интернета и електронским пословањем то решава у знатно брже. Употреба мултимодалног саобраћаја је услед непредвиђених грешака подразумевала знатне трошкове како за извозника тако и за увозника. Електронска документација знатно смањује трошкове, смањује број грешака и употребу папирологије, не постоји могућност да се неки документ загуби или у најгорем случају да дође до фалсификовања документације. Смањен број грешака приликом употребе електронске документације знатно утиче на смањење нивоа ризика. Према истраживањима Међународне трговинске коморе, код прве презентације 70% папирних докумената не буде прихваћено.¹⁸

Услед увођења електронских система у пословање, долази до радикалних промена како у сектору банкарства и финансија, тако и у осталим секторима привреде. Електронско пословање, као нови вид пословања, има све значајнију улогу у пословању организација, будући да у условима масовног коришћења савремених технологија, представља основ остваривања конкурентске предности и бољег позиционирања на тржишту.

Најпознатије предузеће у области електронске презентације докумената јесте Болеро из Енглеске које нуди могућности стандардизовања докумената које захтева акредитив у облику електронског записа.¹⁹ Болеро систем је настао пројектом велике студије 1997. године коју је финансирао TT Club (Through Transport Mutual Insurance Association Ltd) из Лондона и SWIFT S.C. (Society for World-Wide Interbank Financial Transfer) из Белгије. Ова студија је завршена 1998. године и доводи до оснивања „Bolero International LTD“ као регистроване компаније у Лондону за шта су заслужне ове две компаније.²⁰ Употреба Болеро система доводи до уштеде времена, смањених трошкова, повећања ефикасности пословања, повећава сигурност.

Електронски додаток још увек није у потпуности почео да се користи у пракси, јер одредбе UCP, као и сва остала документација није прилагођена електронском пословању. Електронско пословање захтева прилагођавање иновацијама и праћење трендова, као и стварање законских основа из тог сегмента. Доношењем Закона о електронском потпису Србија је започела процес стварања правног оквира неопходног за успешно функционисање, развој и праћење електронске технологије.

Завршна разматрања

На основу предходног излагања износи се закључак да акредитив има значајну улогу међународном пословању. Захваљујући његовој употреби

¹⁸ Лаушевић, Љ., *op. cit.*, стр. 179.

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ Делимеђац, М., *op. cit.* стр.66-78.

учесници у међународном пословању обављају своје послове уз већу сигурност на задовољство обе стране, јер он представља значајан инструмент плаћања, а тако и обезбеђење потраживања.

У међународном пословању је уређен Једнообразним правилима и обичајима који су први пут уређен од стране Међународне трговинске коморе у Паризу, 1933.године. Док је у Србији уређен Законом о облигационим односима.

Акредитив спада у групу неутралних банкарских послова, на основу којих банка узима провизију од својих клијената за обављање истих. Представља сложен правни посао, који је уређен одређеним начелима. Сваки правни однос између субјеката је засебни и независни правни посао.

Захваљујући савременим системима електронског комуницирања омогућено је коришћење свих погодности брзог кретања података и информација. Употребом нових технологија решили су се проблеми папирне документације. Смањили су се трошкови преласком на електронски формат документације и елиминисале просторна и временска удаљеност пословних партнера. Употребом иновативних инструмената међународног плаћања посао акредитива је знатно убрзан, са смањеним бројем грешака.

Литература:

1. Anđelković, C., Vuković, D., (2004). Instrumenti obezbeđenja i instrumenti plaćanja u međunarodnom prometu-spoljna trgovina i banke, Beograd, Institut za poslovna istraživanja MBA
2. Bejatović, M. (2008). Bankarsko pravo i hartije od vrednosti, Novi Sad, Privredna akademija
3. Carić, S., et al., (2011). Privredno pravo, Novi Sad, Privredna akademija
4. Delimeđac, M., (2014). Dokumentarni akreditiv i elektronsko bankarstvo, Ekonomski izazovi (5), godina 3, str.66-78
5. Dukić Mijatović, M., (2016). Privredne funkcije dokumentarnog akreditiva, (urednik) Mićović, M., Usluge i uslužna pravila - Zbornik radova, Kragujevac, Pravni fakultet univerziteta u Kragujevcu, str.256-268
6. Jankovec, I., (1999). Privredno pravo, Beograd
7. Kozar, V., Aleksić, N., (2015). Akreditiv kao uslužni bankarski posao i obezbeđenje potraživanja, Mićović, M., Usluge i zaštita korisnika - Zbornik radova, Kragujevac, Pravi fakultet univerziteta u Kragujevcu, str.267-296
8. Laušević, Lj., (2015). Spoljnotrgovinsko poslovanje i instrumenti plaćanja, Valjevo
9. Mićović, M., (2010). Privredno pravo, Kragujevac

DOCUMENTARY LETTER OF CREDIT

Summary: This paper discusses documentary credentials and its role in international trade. The emergence of international trade and the increasing distance of the principal (buyer or importer) and the creditor's beneficiary (seller or exporter) leads to the need to protect both one and the other parties in the business. The most common participants are

three basic members, a buyer, a seller and an accredited bank, and if necessary a fourth member, which is a correspondent bank. Legal relations in letters of credit are regulated by the Law on Obligatory Relations. Innovative instruments in international business lead to the use of electronic documentary credentials.

Key words: banking, letters of credit, international trade, innovative instruments of international payment

